

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021-7207
Den 1. juni 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1343 (MOF alm. del) stillet den 4. maj 2021 efter ønske fra Anni Matthiesen (V) og Eva Kjer Hansen (V).

Spørgsmål nr. 1343

"Det fremgik af samrådet torsdag den 29. april 2021, at benzalkoniumchlorid ikke slår bier ihjel. Vil ministeren redegøre for, hvilken dokumentation der er for, at benzalkoniumchlorid ikke slår bier ihjel, uanset hvor høje koncentrationerne er? Vil ministeren redegøre for, hvilke arter benzalkoniumchlorid slår ihjel i vandmiljøet? Er det kun fisk?"

Svar

Ministeriet har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har oplyst følgende:

"Benzalkoniumchlorid¹ er godkendt som aktivstof efter reglerne i Biocidforordningen til anvendelse i produkttype 8 (træbeskyttelsesmidler) og er under vurdering til anvendelse i flere andre produkttyper, herunder produkttype 2, som omfatter "overfladedesinfektionsmidler og algedræbende midler, som ikke er beregnet til direkte anvendelse på mennesker eller dyr".

Aktivstoffet er påvist at være let bionedbrydeligt og opfylder ikke kriterierne som værende persistent eller bioakkumulerende. Stoffet nedbrydes ikke ved hydrolyse eller fotolyse.

Effektvurderingen viser, at aktivstoffet opfylder kriterierne som værende giftigt i vandmiljøet. I vandfasen forventes det, at koncentrationer ned til 0,4 µg aktivstof pr. liter (PNEC_{overfladevand}) vil forårsage uacceptable effekter på økosystemet. Dette er udledt fra effektstudier på tre fødekædeniveauer: fisk, mikroinvertebrater (dafnier) og alger, hvoraf dafnier viste sig at være den mest sensitive organisme med kroniske effekter på reproduktion ned til ca. 4 µg aktivstof pr. liter (21d NOEC). For fisk forventes der kroniske effekter ved koncentrationer ned til 32 µg aktivstof pr. liter og akut fiskedød ved ca. 280 µg pr. liter.

Grundet stoffets fysisk/kemiske egenskaber vil det efter udledning til vandmiljøet fordeles fortrinsvist til sedimentet. Her forventes det, at koncentrationer ned til 6,81 mg aktivstof pr. kg (sediment, tørvægt) vil forårsage uacceptable effekter på økosystemet. Dette er udledt delvist fra effektstudier på myggelarver (*Chironomus tentans*) men hovedsageligt via omregning fra giftigheden for vandlevende organismer (Equilibrium Partitioning Method). Selvom giftigheden tilsyneladende er lavere i sedimentet end i vandfasen, vil den kraftige fordeling til sedimentet typisk udgøre den største risiko sammenlignet med vandfasen. Toksiske effekter i vandmiljøet kan udgøre en betydelig trussel for den økologiske tilstand i søer og vandløb på både kort og lang sigt.

¹ "Alkyl (C12-16) dimethylbenzyl ammonium chloride (C12-16-ADBAC/BKC" – CAS-no. 68424-85-1

Aktivstofdossieret indeholder ingen effektvurdering for bier.

Godkendelse af Benzalkoniumklorid som aktivstof i produkttype 2 (overfladedesinfektion) kræver blot, at der påvises mindst én relevant og sikker anvendelse af et repræsentativt produkt, som indeholder aktivstoffet. Hvorvidt et givent produkt udgør en uacceptabel risiko for miljøet afhænger af produktformuleringen og de anvendelser, som produktet søges godkendt til. Indendørs anvendelse på mindre overflader fører til en forholdsvis beskedne udledning til renseanlæg og derefter overfladevand, mens udendørs anvendelse som f.eks. et algemiddel til større overflader som hustage, facader o.l. kan føre til ikke ubetydelige udledninger til renseanlæg og i værste fald direkte til overfladevand. Det vil derfor være en konkret vurdering af hver produktansøgning, der afgør, om et produkt kan godkendes.”

Som jeg nævnte på samrådet foreligger der ingen dokumentation for effekter på bier. Udsættelse for benzalkoniumchlorid og godkendte almidler i miljøet vil primært foregå via vandmiljøet og derfor er der kun krav om undersøgelser for effekter på vandlevende organismer.

Lea Wermelin

/

Lea Frimann Hansen